

Д. П. Урсу

Конго, Демократична Республіка Конго

КОНГО, Демократична Республіка Конго (Congo, République Démocratique du Congo) – держава у Центральній Африці. На Пн. межує з Суданом і Центр.-Афр. Респ., на Сх. – з Угандою, Руандою, Бурунді, Танзанією, на Пд. – із Замбією, на Пд. Зх. та Зх. – з Анголою і Конго (Респ. Конго). Пл. 2,34 млн км². Насел. 70,9 млн осіб (2010): різні народи з групи банту: баконго – 23 %, басонге – 23 %, бакуба, балунда, барунді, а також монго, азанде, мангбету. Природ. приріст насел. 3,2 % (при рівні фертильності 6,1 дитини на одну жінку). Міське насел. складає бл. 3,4 %. Віросповідання: католицизм – 55 %, протестантизм – 35 %, іслам – 5 %, місц. традиц. вірування – 5 %. Держ. мова – французька; статус заг.-нац. також мають мови кіконго, лінгала, чилуба, суахілі. Столиця – Кіншаса (бл. 8 млн осіб, 2010). Найбільші міста: Лубумбаші, Кісангані. Адм. поділ – 10 провінцій та 1 столич. округ. Держ. устрій – республіка. Глава держави – президент. Законодав. орган – двопалат. парламент (Сенат і Законодавчі збори). Грош. одиниця – конголез. франк. Член ООН, Афр. союзу.

Тер. сучас. К. була заселена в епоху палеоліту. Серед корін. населення – пігмеї. Від 13 ст. почали з'являтися перші держ. утворення: К., згодом Лунда, Луба, Куба. Наприкінці 15 ст. з'явилися португальці, у 2-й пол. 19 ст. – бельгійці. Від 1885 – володіння бельг. короля Леопольда I, від 1908 – колонія Бельгії. 1960–64 – незалежна Респ. К., 1964–71, від 1997 – Демократ. Респ. К., 1971–97 – Респ. Заїр. Після отримання незалежності в країні була політ. нестабільність. Введено миротворчі сили ООН. Першого голову уряду П. Лумумбу вбито. Владу захопив генерал Ж. Мобуту, який установив особисту диктатуру. 1997 його скинуто, до влади прийшов Л. Кабіла. 2001 його убито, президентом обрано його сина Ж. Кабілу. Громадян. війна у К. виявилася найжорстокішою у світі після 2-ї світової війни, кількість жертв становила бл. 5,4 млн осіб.

Значну частину тер. країни займає однойм. западина і плато навколо неї. На Сх. – гір. масив Рувензорі, вулкан. гори Вірунга. Найвища точка – пік Маргеріта (5119 м). Клімат переважно екваторіал., лише на Пд. і крайній Пн. – субекваторіальний. Середня температура найтеплішого місяця (навесні) від +24 до +28 °С, найхолоднішого (влітку) – від +22 до +25 °С. Середньорічна кількість опадів 1000–2500 мм. Річк. сітка густа. Найбільші річки: Конго та її

притоки Арувімі, Убангі, Ломамі, Касаї; озера: Едвард, Танганьїка, Мверу, Ківу. Ліси займають 75 % тер. К. Рослин. світ різноманітний: каучуконоси, олійні, кокосові пальми, бананові, чорні і червоні дерева, афр. кедри. Серед представників фауни – слони, леви, леопарди, шимпанзе, жирафи, гіпопотами, зебри, мамби, крокодили, фламінго, папуги, пелікани. Поширені малярій. комар, муха цеце. Нац. парки: «Вірунга», «Санґа», «Гарамба», «Кахузі-Бієґа».

К. – аграрна країна з розвиненою гірн.-добув. пром-стю (переважно на Пд. Сх. країни, на кордоні із Замбією (провінція Катанга) і кольор. металургією. ВВП становить 2,3 млрд дол. США (2010), у розрахунку на особу – 328 дол. США. У К. – одні з найбільших у світі поклади кобальту, германію, танталу, алмазів, а також урану, міді, цинку, олова, вугілля, марганцю, золота та ін. Діють підприємства хім., метало- та деревооброб., нафтоперероб., харч. галузей промисловості. С. госп-во малоефективне. Вирощують кофе-боби, какао, гевею, олійну пальму, кукурудзу, маніок, бавовник. Розвинена лісозаготівля. Експортує продукцію гірн.-добув. промисловості, каучук, деревину, кофе-боби; осн. торг. партнери: Бельгія, США, ПАР, Фінляндія, Франція, Німеччина, Італія, Японія. Імпортує машини, транспортні засоби, продовольство, продукцію текстил. промисловості, паливо; осн. торг. партнери: Бельгія, Замбія, Китай, Кенія.

Дипломат. відносини між Україною та К. встановлено 13 квітня 1999.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Конґо, Демократична Республіка Конґо / Д. П. Урсу // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-4673>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).